ч. 222 (11.190). Львів, четвер 6. жовтня 1927. Poostuly opłata zapłacono ryczałtem. Рік XLV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло", Львів. Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол. За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 20 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Нові потрясення у ВКП.

Львів, 5. жовтня 1927.

Московські комуністи знов переживають поважні внутрішні потрясення. Знов піднесла чоло опозиція. Тим разом епільоґ боротьби з нею розігрався в Комуністичному Інтернаціоналі. Троцького і його партійного товариша Вуйовича викинули з виконавчого комітету Комінтерну. Безпосередньою причиною цього була та обставина, що Троцький не припинив своєї опозиційної праці, а крім того став на засіданні виконкому Комінтерну в обороні викинених щойно з комуністичної партії чотирнацятьох членів окружного московського партійного комітету за те, що вони утримували таємну друкарню, яка обслуговувала опозицію.

Безцеремонне тим разом виключення Троцького з виконкому Комінтерну є для широкого політичного світа несподіванкою, і то тим більшою, що в серпні ц. р. він разом з Зіновєвом, Каменевом та іншими видатними провідниками і теоретиками опозиції підписали були заяву, в якій нібито піддавалися авторитетові Центрального Комітету Комуністичної Партії (ВКП). В ній заявляли вони між іншим, що не вважають цілої партії термідоріянською, але обстоювали твердження, що „в країні ростуть термідорійські елементи, які мають поважну суспільну підставу". Як відомо, тоді мали викинути опозиціоністів з Центрального Комітету партії, але ця декларація стала тому на перешкоді. Іншими словами, Сталін разом з Бухаріном і Риковом задовольнилися нею, а хоч і не вірили в її щирість, то обмежилися до строгого осуду опозиції з перестorогою перед лихими для неї наслідками у випадку продовжування опозиційної роботи.

Практика доказала, що заява провідників опозиції з серпня була дійсно нещира. Вона не тільки продовжувала організувати опозиційні елементи в СРСР, а й навязувала контакт з опозиційно настроєними до нинішнього курсу політика Сталіна елементами за кордонами СРСР, з опозиціоністами у німецькій та інших комуністичних партіях. Були всі дані та всі познаки того, що Троцький організує нову партію та прямує до заснування якогось нового інтернаціоналу, четвертого. Опозиція висунула проти партійної більшости дуже богато закидів, а найважніші з них слід тут навести для орієнтації. Отже твердить вона, що партія (більшість ВКП): переживає „термідоріянське переродження" або іншими словами підготовляє мирну передачу влади комусь іншому; веде політику, що не відповідає інтересам працюючих мас; зраджує пролетаріят і сільську бідноту для непмана і глитая; вважає нову економічну політику (неп) за соціялізм; веде господарську політику, що веде край до загибелі; втратила революційно-інтернаціональну перспективу і замінила її на „національ-реформістську"; партія і Комінтерн „погубили китайську революцію"; партія спричинила загострення воєнної небезпеки; потурає завойовуванню рад дрібною буржуазією і тим „зраджує диктатуру пролетаріяту". Поза тим є ще богато інших закидів меншої ваги. А вопреки все те Троцький заявляє нині недвозначно, що навіть на випадок воєнного конфлікту він не може заперестати критики політики, яку вправляють теперішні правителі, тоб-то Сталін і тов.

В часі критичного засідання виконкому Комінтерну дня 27. вересня, що скінчилося виключенням Троцького, він заявив у своїй промові, де боронив викинених з партії 14 московських опозиціоністів таке: „Ці товариші (тоб-то викинені з партії) стоять на дві голові вище тих, які намагаються покрити насильство серпанком партійної дисципліни. Комінтерн і його кермуючий орган, комуністична партія, є лише зборищем бездумних і німих людей, послушних кільком провідникам. Нема вже партійної організації, яка радить і рішає. Те, що лишилося, виконує безкритично накинені постанови. Над усім панує справа самооборони Сталіна і Бухаріна".

Сказаного доволі, щоби зрозуміти, як далеко зайшов ідеольоґічний роскол серед комуністів. Нема сумніву, що партійна більшість, тоб-то Сталін і тов., поступлять тим разом енерґійно та виключать Троцького, Зіновєва і товаришів з партії. Та чи це ослабить опозицію і чи скріпить Сталіна? Напевно ні! Коли Троцький проголошує такі заяви, то видно, що чує за собою моральну силу. Сталін розпоряджає покищо фізичною силою. Але видно, що й вона для опозиціоністів не страшна, бо вони рахують на незадоволені робітничі маси. Недаром ґрупа опозиціоністів під проводом Сапронова написала у своєму меморіялі, адресованому до ЦК партії чорне на білому: „ДПУ (чека) веде боротьбу не так з контрреволюціонерами, як радше з оправданим незадоволенням робітництва; команда червоної армії в руках кулацьких елементів; вона може стати знаряддям бонапартистичних авантюр; платня робітників обнижується; політика ЦК скріплює протипролетарські елементи в краю".

Такі і тому подібні заяви і меморіяли, якщо вони до того друковані в нелеґальних друкарнях і поширювані, роблять на незадоволені робітничі маси своє враження. Словом, стоїмо на передодні поважних подій у компартії, а скоро мабуть станемо і в обличчю наслідків тих подій, що зможуть направити хід великої російської революції на зовсім нові, може й невидані досі шляхи.

ВИПОЗИЧАЛЬНЯ КНИЖОК
УКРАЇНСЬКОЇ КНИГАРНІ й АНТИКВАРНІ — У ЛЬВОВІ, РУТОВСЬКОГО 22
безнастанно поновлювана українськими, польськими і німецькими літературними новостями. — Отворена через цілий день! Условя дуже догідні! 613 6-10

„Санаційна" авторекляма.

„Білянс" окраїнної політики потравневих державців.

І. „Санаційна" політика в шкільній ділянці.

Не можна сказати, що потравневі державці були менше порожні і менше скромні від своїх попередників. Не можна сказати, щоби вони не були ласі на слова признання і похвал. Навпаки, попередники „санаторів" були більше всесторонні. Вони не лише хвалили себе, але й допускали часом лаґідну, а часом і різку критику своєї політики та її досягнень. „Санатори" звузилися до автореклями.

Вся червона („санаційна") преса гомонить однозгідним хором похвал на адресу теперішніх державців влади. Чого то не довершили вони на протязі свого 16-місячного панування! Привернули — мовляв — пошанування права, перевели боротьбу з системою зловживань, перечистили адміністрацію, відрубали голову гидрі партійництва, впорядкували господарське життя і так у безконечність. А вже просто усмішку пожаління викликає у нас „білянс" потравневої політики на окраїнах, виведений майстерно на сторінках варшавського **„Курієр-а Поранн-ого"** „відомим меншостевим" спеціялістом п. Л. Васілевським, членом „комісії знавців до справ національних меншостей і східних воєвідств".

Окраїнна політика потравневих державців — як стверджує Л. Васілевський — визначається **дрібничками**. На лінії своєї окраїнної політики „санатори" творять „довершені факти" по своїй волі і вподобі.

Низка „довершених фактів" починається **персональними змінами** на адміністраційних становищах. Бажаючи здійснювати „нову політику", треба було усунути людей, закостенілих у рутині, нездатних пристосуватися до нових вимог. З тією метою переведено зміни на становищах окраїнних воєводів. Одначе на нижчих становищах остали ще старі функціонарі, особливо на Волині, що „не признають української національности і підтримують русифікацію краю". Окраїнна політика „санаторів" зустрічає великі перепони з боку польського непримиреного націоналізму, особливо в Галичині. Так напр. введення науки української мови до польських середніх шкіл у Львові викликала бурю народово-демократичних протестів. Завзяту боротьбу веде народово-демократична преса проти реалізації в шкільній ділянці язикових законів, ухвалених соймом, а підготованих Ст. Грабським.

> „Бо польські націоналісти вважають — згідно з основами готентотської етики — що добре є, коли на основі закону перемінюється українську школу на двоязичну, але зле є, коли — згідно з тим самим законом — перемінюється на двоязичну польську школу там, де є вимагані для того вимоги".

Потравневий уряд — як каже Л. Васілевський — послідовно переводить принцип пошанування язикової і культурної відрубности непольського населення. А про це свідчать — rirum teneatis, amici! — обіжники міністрів Бартеля і Добруцького, які доручають шанувати все те, що „становить культурні, віроісповідні і національні відрубности населення".

„Реформи" торкнулися в першу чергу **школи**. Чим же вони проявилися? А ось чим: волинська кураторія ввела обовязкове навчання української мови у всіх середніх школах Волині. В утраквістичних школах наука української мови починається від першого року навчання, але лише там, де в **школі є виключно українські діти**. Волинська кураторія приняла теж на вчительські посади деяку кількість учителів-українців, усунених за хієно-пястівського режиму тільки тому, щоби зробити місце ендецьким агітаторам. Три українські приватні гімназії (в Луцьку, Рівному і Кремянці) одержали право прилюдности, а одночасно дозволено на відкриття двох жіночих приватних гімназій з українською мовою навчання — в Рівному і в Дермані. Змінено теж куратора кремянецького ліцею, до якого досі приймали лише поляків і католиків, а не приймали православних і жидів.

Ось усі „благодати", які впали з рук щедрих „санаторів" на українську Волинь. Після знищення 421 українських шкіл і заведення т. зв. двоязичних, себ-то в дійсности польських, дозволено в них учити української азбуки від першого року навчання та надано право прилюдности трьом українським **приватним** ґімназіям. Ось і все, чим розщедрилася потравнева „санація" в шкільній ділянці на **чисто українській території**. Очевидно, п. Васілевський, бажаючи підвести більше позицій у свій білянс, зарахував в рубрику „уступок" в користь українців не лише заведення української мови як предмету в польських школах на Волині, але навіть зміну на становищі куратора в польському кремянецькому ліцеї.

З Поліссям коротко „розправляється" п. Васілевський, пишучи, що там

> „відчиняється тепер значну кількість утраквістичних польсько-українських шкіл, яких давніше не було".

Кілько тих польсько-українських шкіл зорганізовано на території, на якій нема поляків взагалі, і якого типу, п. Васілевський у своїй скромности не говорить. А шкода! Бо білянс може тільки тоді мати якунебудь вартість, коли в ньому оперується реальними цифрами і позитивними даними.

Окрему позицію в цьому оригінальному білянсі займає зарядження міністерства освіти, щоби „на будуче видавано приватним меншостевим ґімназіям безречинцеві концесії", які досі треба було відновляти щорічно без певности, що їх одержиться. Не мале значіння для „санаційного" білянсіста має і обіжник мін. Добруцького з 12. квітня ц. р. про мову написів на шкільних будинках та мову шкільних оголошень, нарад й актів. Мовляв, цей обіжник усуває цілу низку заряджень львівської кураторії, що обмежує користування в шкільництві українською мовою.

А вкінці — великою уступкою в користь українців є... поїздки мін. Добруцького по українській і білоруській території, що має бути доказом, що „уряд справді цікавиться його (українського й білоруського населення) справами і дбає про нього".

Так рожево представляється „санаційний білянс" в шкільній ділянці на Зах. Україні. Справді уряд може бути гордий на свої вчинки, а український народ на незвичайні досягнення. А при тому уряд має ще одну заслугу, що всі „реформи" переводить не самочинно і протизаконно, але на основі lex Grab ki. Ніби і вовк ситий — і коза ціла, себ-то і закон не нарушено, і ненаситних українців заспокоєно.

Зачиняють нас розуміти.

Реферат у „Leo Gesellschaft" про лет до Києва. — Цікава дискусія в українській справі. — Більше праці з нашого боку!

Відень, 25. вересня 1927.

Що українською справою щораз більше цікавляться і її щораз краще розуміють на заході, докази того приносить нам мало не кожний день. Доказом того була й цікава дискусія, що відбулася після реферату дир. **Олександра фон Бічє** на тему: **„Лет до Києва, спостереження й висновки"** в соціяльній секції відомого **„Leo Gesellschaft"** у Відні.

Сам виклад був цікавий більше для специялістів. Референт оповідав про ріжні технічні подробиці, про враження в часі лету, про вигляди авіятики з погляду інтенсивнішого уживання повітряної комунікації для пасажирів та перевозу пакунків і т. д. І з початку не виглядало зовсім, що виклад цей викличе горячу дискусію та що справа зійде на політичні тори. Та поміг цьому сам референт, що говорячи про Київ, у якому він був довше ще в часах гетьманщини, сказав без злого наміру, а в своїй наївности, що Київ має вигляд **чисто російського міста**... Ця одна нефортунна фраза, що була доказом повної незорієнтованости референта в теперішніх відносинах на Радянській Україні, дала притоку до живої дискусії в українській справі, про яку хочу сказати кілька слів.

Навязав до цеї фрази референта перший сам предсідник, секційний радник д-р **Шаймпфлюг**, що візвав присутніх окрема українців, висказатися в цій справі. На салі було двох українців: д-р **Наполеон Бігарі** і д-р **Гриць Ганкевич**, які оба промовляли, виясняючи сучасне положення українського народу на всіх просторах Української Землі. Оба промовці говорили гарною німецькою мовою, а великим тактом і щирістю, чим здобули собі всю авдиторію. Зокрема подобалася довша промова д-ра Бігарі, що промовляв з темпераментом, дуже зручно обороняючи український нарід перед російськими і польськими наклепами. Знов-же д-ру Ганкевичеві вдався дуже один вислів, а саме на замітку д-ра Шаймпфлюга, що він, мовляв, ставиться принціпіяльно дуже обережно при обговорюванні української справи, бо мав з тим уже нераз неприємности з польського й російського боку. — д-р Ганкевич відповів не без легкої іронії: „Обережність — дуже похвальна річ, алеж буває часом, що надто велика обережність доводить до програвлення цілої справи!"

Велике враження зробив виступ найближчого бесідника, австрійського полковника **Франца фон Брайтвізера**, що, як заявив, пізнав і полюбив український нарід у часі світової війни. Теплими словами, з великим одушевленням говорив бесідник про велику доброту серця, вроджену інтелігенцію, второпність, щирість і правість українців, з якими він розлучився тільки з тяжким серцем. На жаль, ще за австрійських часів цей добрий, високоталановитий нарід терпів немало, а про нинішні часи вже й не говорити.

Цей мужний виступ чужинця в нашій обороні, що з великою обєктивністю, на основі власного досвіду, характеризував так гарно наш нарід, спиняючись ближче над його прикметами, засвідчив ще раз, що ми маємо багато симпатії у світі між визначними чужинцями, які мають відвагу виступати й прилюдно в нашій обороні. До таких прихильників українського народу належить між ін. відомий австрійський полководець, ген. фон **Беран**, що нераз характеризував українців таксамо, як полк. Брайтвізер. Тільки більше праці з нашого боку в напрямі освідомлення чужинецького світу про наше положення, а всякі наклепи на нас і непоінформованість не будуть мати більше місця. **Л.**

Поможім здвигнути дім-захист для українських письменників і журналістів у Ямній. Засвідчім ділом зрозуміння важної культурної праці і виявім свою вдячність українським робітникам пера! Жертви слати на адресу: Львів, Підвалє ч. 7., Земельний Банк Гіпотечний, книжечка ч. 1141.

В справі одної „кореспонденції" з Берліна.

„Незалежний" орган політичної думки „Рада" приносить у 79. числі з 2. жовтня п. р. „сенсаційну" допись з Берліна п. н. „За кулісами", в якій пише, немовто теперішній голова У. Н. Д. Обєднання д-р Дмитро Левицький конферував у Берліні „з петлюрівцями і гетьманцями" в справі майбутнього „збройного конфлікту між англійським бльоком, а Радянським Союзом". Голова У. Н. Д. О. **мав заявити**:

„Наше становище (цебто становище Ундо) залежить від того, які сили станують по протирадянськім боці. На випадок, якби лише якась менш замітна сила, порушена Англією, помашерувала на Україну, то ми очевидно стоялиб осторонь такої акції, хоч дуже можливо, що досить поважні відділи зложені головно з останків армії У. Н. Р. а подекуди й Галичини (?) сформувалисяб як окремі українські легіони. Одначе якби в такім поході взяла участь також Англія — даючи наперед запевнення, що на здобутій теріторії, яка тепер входить в склад Радянського Союза під назвою Української Радянської Республики, буде зорганізована українська національна держава — Ундо доложить всіх можливих зусиль, щоби взяти чинну участь і то явно і отверто на протирадянськім боці. Д-р Дмитро Левицький вірить, що тоді вдалосяб сформувати окремий український легіон, на початок яких 10—12 тисяч вояків під командою українських старшин. Начальна командаб булаб справді неукраїнська, але присутність англійських офіцирів даваласб тим українським частинам свободу рухів".

Передавши таку „декларацію" орган „незалежної думки" додає від себе ще ось яку характеристичну для нього замітку:

„Детайлі такої воєнної операції і підготовки українського легіону були обговорені на кількох конференціях, які відбув д-р Левицький з петлюрівським полковником Коновальцем і сотником Чучманом".

В справі тієї „сенсаційної" берлінської (?) кореспонденції „Ради" дістаємо від голови У. Н. Д. О-ня д-ра Дмитра Левицького ось яке письмо:

„Рішучо заперечую, немов би я колинебудь і перед кимнебудь висказував інкриміновані мені „Радою" погляди. В мому інтервю, опублікованому зараз-же по Красному Народньому Зізді з листопада 1926 р. у львівському щоденнику „Dziennik Ludowy" підкреслив я виразно моє наскрізь неґативне становище до всяких інтервенцій, з якої сторони вони не походилиб. Як тоді так і тепер стою на становищі, що на українській етнографічній території має рішати про свою долю і влаштовувати своє життя виключно український нарід та що він, свідомий того, звернеться одноцілим національним фронтом проти кожного інтервенієнта".

„Байку про легіони почув я перший раз за кордоном. Витворили її невиносимі обставини та хоробллива імаґінація деяких кол української еміграції. Одначе ту байку, наскільки її вязали з У. Н. Д. О-м, я всюди заперечував".

„Полковника Коновальця знаю не як петлюрівського полковника, а як полковника Січових Стрільців. Не знаю, чим він тепер займається, що задумує робити і ніколи з ним про такі ні тому подібні справи не говорив".

Львів, 4. жовтня 1927.

Д-р Дмитро Левицький.

Радянська Україна

Поклади срібла, золота, олова і цинку на Україні.

Всеукраїнська Рада Народнього господарства зібрала авторитетні інформації про поклади срібла, золота, олова і цинку на Україні, у тав. нагольному кряжі, криничанського району. Ще перед війною займалася досліджуванням того району окрема урядова комісія і устiйнила тоді приблизно запаси олова, цинку і срібла в розмірі 1.650 тисяч пудів. У 90-роках почали були експльоатацію тих покладів деякі приватні особи, але скоро припинили роботи наслідком недостачі фондів.

Цього року відкрито в тому самому районі у полосі тав. Гострого Горба 12 золотоносних жил широких від кількох центиметрів до трьох метрів. В часі дослідних робіт добули там 18 фунтів золота. Всеукраїнська Рада Народн. господарства задумує в слідуючому році повести основні геольоґічні праці в напрямі остаточного усталення засобів названих металів і їх промислового значіння. Вона наміряє потім передати всі ті металі Хемвуґіялю для експльоатації. Нема сумніву, що добування цих металів буде мати величезне значіння для утворення нових ділянок українського промислу. (За „Вістями".)

Новий комуністичний журнал для пропаганди.

Центральний комітет КП(б)У постановив перетворити два окремі досі пропагандивні журнали „Агітатор" і „Пропагандист" у один двотижневий журнал п. н. „Агітація і пропаганда". Перше число того журналу появиться 15. жовтня. Завданням журналу, як це випливає зі самої назви, є: підготовляти вправних агітаторів, популяризувати постанови партійних зїздів, конференцій і центральних установ партії, а крім того обговорювання практичного досвіду агітаційної праці. Причиною створення одного журналу з двох є те, щоби всі питання, звязані з агітаційною роботою, освітлювати однаково та зєднати передплатників обох давніх газет і тим самим причинитися до поширення нового журналу.

Професійні школи на Україні.

Сітка професійних шкіл на Україні нараховує цього року 814 заведень, з 7.585 педагогами та 88.416 учнями. З того на окружні міста припадає 348 одиниць, на селища районного типу (районні осередки) 198 одиниць і на села 160 одиниць. Решта припадає на залізничі станції та робітничі оселі. Пятирічний плян розбудови професійних шкіл на Україні передбачує збільшення їх до числа 1.337. При розбудові головну увагу мають звернути на кустарно-ремісничі та сільсько-господарські школи. У звязку з тим пляном побільшать сітку зимових сільсько-господарських курсів на 620 одиниць, сільсько-господарських шкіл на 210, кустарно-ремісничих на 214 та індустріяльно-технічних на 126 одиниць. Крім того побільшать і число медичних професійних шкіл на 26, художніх на 28, соціяльно-економічних на 49 і вечірних робітничих професійних шкіл на 64 одиниці.

Археольоґічна находка у Києві.

При розкопках археольоґічного комітету в віллі кн. Трубецького в Києві найдено хозарську домовину, в якій були похоронені чоловік і жінка. Біля чоловічого кістяка були в домовині залізні вироби, а біля жіночого візантійські скляні прикраси. Цінну находку одержав Київський Музей.

Ратункова акція.

Розбудова ратункової акції.

В Українському Центр. Комітеті зголошено заснування повітових допомогових комітетів у таких осередках: в **Дрогобичі** (голова д-р Ст. Витвицький), в **Копичинцях** (голова д-р Мих. Бих, секретар Ів. Мартюк) і в **Зборові** (голова д-р Вас. Душеньчук). Отже розбудова організаційно-допомогової акції висловлюється тепер 45 повітовими й окружними допомоговими комітетами.

Зголошення збірок в натураліях і приділ.

В Українському Центр. Комітеті зголошено дальші збірки в натураліях, а саме:

Пов. Допом. Комітет в **Борщеві** — 2 вагони збіжа, з чого один вагон приділено для **Кут**, а другий для **Галича**; Пов. Доп. Комітет у **Копичинцях** — 1 ваг. і 5.620 кг. збіжа, в цілости призначено для Кут; Пов. Допом. Комітет у **Скалаті** — 1 ваг. і 5.000 кг. збіжа, в цілости приділено для **Жидачева**; Пов. Допом. Комітет в **Золочеві** — 3.330 кг. збіжа, призначено для **Дрогобича**; Пов. Допом. Комітет в **Бродах** — 1 вагон збіжа (ще без призначення); Місцевий Допом. Комітет в **Слободі Золотій**, пов. Бережани (через Івана Рижевського) — 3.000 кг. збіжа, призначено для **Кут**; Місц. Допом. Комітет у **Миклашеві** коло Львова (через п. Погата) — 4.000 кг. збіжа (ще не призначено). — **Разом зголошено збіжа 7 вагонів і 950 кг., що разом з попередньо зголошеними дає суму 22 вагони і 7.007 кг. збіжа.**

Збірку **бараболь** зголосили:

Пов. Допом. Комітет у **Бродах** — 1 вагон;

Пов. Допом. Комітет у **Підгайцях** — 1 вагон і 5.000 кг.;

Місц. Допом. Комітет у **Слободі Золотій**, пов. **Бережани** — 2 вагони, разом 4 вагони і 5.000 кг. Попередньо виказаних було 14 вагонів і 2.000 кг., що разом із поданими в горі зголошеними дає суму 18 вагонів і 7.000 кг. бараболь.

А. Притика зі Закшевска прислав 1 міх одягів, що разом з попередньо виказаними 10 міхами дає у висліді 11 міхів одягів.

При тій нагоді годиться зазначити, що в **Милятині Старім** зібрано 37.50 зол. та 135 кг. збіжа, на що зложилися: о. Сидір Зельський 10 зол. і 135 кг. збіжа, церква в Милятині 5 зол., інж. Мачуга 5 зол., п. Вінчурова 5 зол., п. Ол. Хоминівна 4 зол., і дрібні датки 8.50 зол. За цю суму закуплено мішки та покрито кошти перевозу 10 тон муки до залізниці.

Вкінці годиться вказати на приклад село Августівку, яке зібрало і вже вислало 1 вагон і 8 тон збіжа, на який зложилися сусідні громади, а саме: Августівка — 40 тон, Хоростець — 40 тон, Хоробрів — 20 тон і присілок Цецівка (12 хат) — 8 тон. Честь і слава цим свідомим громадам!

ЖЕРТВАМ ПОВЕНІ.

На допомогу жертвам повені на вклад. книж. ч. 8165 Центро-Банку Львів, Ринок 10, зложили дальше в золотих.

Учительський збір III. держ. жіночого семинара, Львів 50 зол., учениці IV. курсу III. держ. семинара, Львів 7.70 зол., Марія Шемеляк, Львів 3 зол., Комітет допомоги жертв. повені в Раковисках п. Холоїв 19 зол., Допомоговий комітет в Холоєві 20 зол., радн. Володимир Гучковський, Львів 3 зол., Онуфрій Саламанчук, емер. почт. Львів 5 зол., Михайлина Косеєч, Львів 5 зол., Теодор Фрасуляк, Львів 5 зол., радн. Зенон Лукавецький, Львів 10 зол., інж. Володимир Дутка, Станиславів 10 зол., Маріян Стахурський, ст. ветер. лікар, Ропчиці 20 зол., Микола Батюк, Львів 6 зол., надрадн. Маріян Онишкевич Львів 10 зол., службовики „Просвіти" у Львові 41.50 з., радн. Михайло Яценьо у Львові 20 зол.

Разом виказано сьогодні 235.20 зол. З попередньо виказаними 23.884.89 зол., 495 дол. і 10 нім. мар. зложено досі 24.120.09 золотих, 495 долярів і 10 нім. марок.

Акція о. митр. Шептицького.

Акція о. митр. Шептицького в останніх днях вересня була дещо припинилася з огляду на недугу о. митрополита. Трудноші важкої подорожі і втома, які викликали горячковий стан, примусили о. митрополита дня 23. вересня зупинитися в Перегінську і покластися до ліжка. Та завдяки дбайливости лікаря д-ра Р. Гоцького вже по трьох днях о. митрополит піднявся з ліжка, щоби продовжувати свою акцію.

В часі недуги виделеґував о. митрополит до навіщених катастрофою сусідніх сіл о. крил. Ковальського, який з приділом харчів і одягів відвідав Струтин Нижний, Струтин Вижний, Ценяву, Сливки, Небилів, Ясень, Дубу, Рожнітів й Ольхівку.

Дня 28. вересня експедиція о. митр. Шептицького виїхала з Перегінська до Брошнева. Звідсіля о. крил. Ковальський дня 29. вересня подався до Калуша. Ослаблений о. митрополит остав був з лікарем д-ром Гоцьким у Брошневі. Дня 30. вересня явився о. митрополит у Стриї й оглянув виставу висловлюючи слова признання для її ініціяторів і реалізаторів. Зі Стрия через Гошів виїхав о. митрополит до Калуша.

Виборчі вислідн.

(Докінчення.)

с. Плешевичі: 28. 6. ц. р. На 16 радних 11 українців, 4 поляків і 1 жид. В селі є кольоністи. Хруні внесли протест.

с. Пралівці: 17. 7. ц. р. На 16 радних 5 українців, 11 поляків і 1 зірвані поляк. Село мішане — польського населення 50 проц. — до цього остає під впливом двора і тому так зле вибори випали. Вибори до зверхности громадської 9. 8. ц. р., начальником громади вибрано поляка.

с. Рожубовичі: 8. 6. ц. р. На 16 радних

НАДІСЛАНЕ.

За надіслане Редакція не відповідає.

Пересторога!

Отсим повідомляємо про крадіж двох векслів на квоту зол. 9.000 і 20.000 з підписами:
Стефанія Балтеровичева
Д-р Здзіслав Поплавскі
Марія з Балтеровичів Поплавска
які уневажнюються! 651

— 15 українців, 1 поляк. Село під культурно-національним оглядом свідоме й зорганізоване. Рада свідома національно.

с. Рокшиці: 7. 6. ц. р. На 16 радних — 13 українців і 3 кольоністів. Село на полі культурно-освітнім йде вперед. До виборів йшли свідомо й самостійно. Поляки внесли протест.

с. Руське Село: 9. 7. ц. р. На 24 радних — всі українці. Рада свідома національно. Начальником громади вибрано свідомого громадянина.

с. Селиська: 20. 6. ц. р. На 16 радних — всі українці. Рада свідома національно, але не подобалася кільком заблуканим в селі сельробам, що внесли протест.

с. Сілець: 26. 6. ц. р. На 16 радних — всі українці і 1 віриліст поляк. При розписанні виборчих лист і підчас виборів давна старостинська рада поробила в спілці з млином і двором богато зловживань і тому не вибрано відповідної ради. Внесено протест.

с. Склад Сільний: 5. 7. ц. р. На 16 радних — всі українці. Рада свідома. Противники просвітного руху внесли протест.

с. Станиславчик: 14. 6. ц. р. На 16 радних — всі українці. Рада свідома під національним і культурним оглядом. Противники просвітного руху і свідомої ради внесли протест.

с. Стібно: 14. і 15. 6. ц. р. На 32 радних 14 свідомих українців, 16 поляків і 1 віриліст поляк. Село мішане. На полі економічнім і освітнім гарно розвивається. Поляки внесли протест.

с. Трійчиці: 30. 6. ц. р. На 24 радних — 18 українців і 6 поляків. Село свідоме і зорганізоване на національнім і економічнім полі. Є значне число кольоністів. Вибори до зверхности громадської 9. 7. Начальником громади вибрано свідомого націоналіста. Проти вибору громадської зверхности внесли протест.

с. Тисова: 13., 14. і 16. 6. ц. р. На 24 радних — всі українці. На загал рада свідома і національна. Старостинські поплечники внесли протест.

с. Тишковичі: 18. 6. ц. р. На 16 радних — всі українці — сторонники хлопської партії Павловського. Українці внесли протест.

с. Уйковичі: На 24 радних 2 українців 22 поляків. Начальником громади вибрано поляка. Польського населення 50 проц. Українці незорганізовані і байдужі до всякої праці із-за браку проводу, тимбільше, що місцевий парох о. Іван Берлкевич довів до цього, що 20 радних перейшло на римо-католицький обряд. Оце і причина, що вибори так зле випали.

с. Хідновичі: 2. 7. ц. р. На 16 радних — 15 українців, 1 поляк і 1 віриліст поляк. Начальником громади вибрано українця, однак старостинські поплечники внесли протест.

с. Циків: 8. 6. ц. р. На 24 радних — 8 українців і 16 старорусинів. При виборах були зловживання. Протест внесли кольоністи, а окремо і українці.

с. Шегині: 15. 6. ц. р. На 24 радних — 12 українців, 12 поляків і 1 віриліст поляк. Польського населення 30 проц. Вибори до зверхности громадської 23. 6. ц. р. Начальником громади вибрано свід. укр. Поляки внесли протест проти вибору радних в неприписанім речинці і його уваглянено.

с. Яксманичі: 15. 6. ц. р. На 24 радних — всі українці. Вибори до зверхности громадської 26. 6. ц. р. Начальником громади вибрано свідомого громадянина. Село на полі освітно-культурнім гарно зорганізоване.

Останні вісти.

НОВИЙ НІМЕЦЬКИЙ АМБАСАДОР У ВАШИНГТОНІ.

Берлін, 4. жовтня 1927.

Наслідником помершого трагічно підчас летунської катастрофи німецького амбасадора у Вашінгтоні Мальцана буде бувш. німецький канцлер д-р Лютер.

НАСЛІДНИК РАКОВСЬКОГО.

Париж, 4. жовтня 1927.

„Журналь" подає, що наслідником Раковського буде шеф господарської секції більшовицької делеґації в Парижі, Пятаков.

БУНТ МЕКСИКАНСЬКИХ ВІЙСЬК.

Боротьба за президентуру.

Льондон, 4. жовтня 1927.

Аг. Райтера подає, що відділ мексиканських військ у місті Мексику збунтувався проти президента Калеса, вимашерував в повнім озброєнні, з гарматами й укріпився перед містом. Командантами збунтованих військ є ген. Серрано і Гомез; оба кандидують на становище президента і є противниками през. Калеса і приятели президента Обрегона. Мексиканський уряд думає, що йому вдасться скоро здавити бунт. Є чутки, що вже арештовано ґен. Серрано і Карла Евіляль, губернатора стейту Кіяпаз та що покарано смертю.

САМОВБИВСТВО ПРОФЕСОРА КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ.

Варшава, 4. вересня 1927.

Аг. Всходня повідомляє з Київа, що там поповнив самовбивство професор київського бактеріольоґічного інституту Савицький. Це вже осьме самогубство професа рад. вищих шкіл у цьому році.

ПІСЛЯ АРЕШТУВАНЬ У ЛЬВОВІ.

Львів, 5. жовтня 1927.

Вчора надкомісар Мітленер переслухав знову арештованих у звязи зі справою ґен. Загурського студентів політехніки. У слідчих властей зголосився суд. аплікант Вит. Борисевич, про якого деякі арештовані зізнали, що він є автором летючок. Борисевич не признається до вини. Прокуратура ще не порішила справи чи арештовані мають далі оставати в арешті. Зачувати, що поліція на власну руку випустить на волю арештованих студентів: Голубовича, Прайзнера і Подлевського (в якого мешканні при вул. Зіморовича ч. 5. найдено шапіроґраф). Віцепрем. Бартель здав справоздання мін. внутр. справ Складковському в справі переведених у Львові ревізій і слідства.

САМОВБИВСТВО АКАДЕМИКА.

Львів, 5. жовтня 1927.

На вул. Романовича поповнив самовбивство студент прав Рудольф Фраймавт у присутности свого товариша студ. прав Рихновського. Причиною самовбивства родинні непорозуміння.

СЕЦЕСІЯ ПОЛЬСЬКИХ РАДНИХ МІСТА СТАНИСЛАВОВА.

Станиславів, 4. жовтня 1927.

Нинішне засідання міської ради не відбулося, бо 16 польських радних покинуло салю засідань. Предс. клюбу ЗЛН. Циґа заявив, що переговри задля запевнення польського характеру міської репрезентації були безуспішні, тому клюб у засіданні не візьме участи.

МІН. ДОБРУЦЬКИЙ ПРО ШКІЛЬНИЦТВО У СХ. ГАЛИЧИНІ.

Краків, 4. жовтня 1927.

Мін. Добруцький в інтервю з представником „Часу" сказав, що культурні потреби українців треба заспокоїти. Український нарід є на тій степені культури, що не дасться винародовити. Тому, що поляки не знають української мови, годі їм надавати посади в українських гімназіях. На Волині треба усунути зі шкіл російську мову а заступити її українською.

Біржа.

Гроші.

Долар 8·91·50—8·91·75, канадійський долар 8·88·50—8·89·50, чеська корона 0·26·25—0·26·50, австрійський шілінґ 1·25·50—1·26·25, рум. лея 0·05·50—0·05·75, французький франк 0·34·50—0·34·75, швайцарський франк 1·71·50—1·72, англійський фунт 43·40—43·70, німецька марка 2.12·25, данціґський гульден 1·73·00, червінець 30·30—31·20.

Золото: 20 кор. 36·50—36·80, 20 франків 34·50—34·80, 20 марок нім. 42·40—42·80, 10 рублів рос. 46·50—46·90.

Срібло: кор. австр 0·65·00—0·66·00, 5 кор. австр. 3·40—3·50, фльорен австр. 1·70—1·75, рублі рос. 2·70—2·74, копійки за рубель 1·33—1·37.

Збіже.

Пшениця двірська 48·50—49·50, пшениця селянська 46·00—47·00, жито 37·25—38·52, ячмінь броварний 39·50—41·50, ячмінь на млино 37·75—28·25, ячмінь пастівний 34·50—25·50, овес 31·00—32·00, кукуруза румунська 31·50—32·50, бараболі 6·00—6·50, фасоля біла 45·00—55·00, фасоля кольорова 53·50—55·50, горох пів Вікторія 72·00—82·00, польовий горох 45—55, бобик 34·50—36·50, сіно прасоване 7·50—8·50, солома прасована 4·25—4·75, гречка 37·50—38·50, льон 60—63, ріпак озимий 60·50—62·50, грисік кукурудзяний 52·00—53·00, мука кукурудзяна 34·75—37·75, отруби житні 21·25—21·75, крупи гречані 76·00—78·00, пшоно 69·50—71·50, крупи ячмінні 58·00—62·00, конюшина червона 300—330, мак синій 115—135, мак сивий 90—110, мішки ютові 1·70—1·80, мішки уживані 1·50—1.60.

Всі українські діти до української школи! Хто минає свою рідну школу і посилає дитину до чужої школи, — той ворог своєї дитини і української нації!

НОВИНКИ.

— **Невеселий жовтень.** Метеорольоги віщують, що початок жовтня буде дощевий. На півночі Европи тепер дуже сильні атмосферичні пертурбації, які не лишуться без впливу і на решту суходолу.

— **Чому нема спростування?** Віденська „Штунде" ч. 1322 з 7. 8. ц. р. помістила у своїм ілюстрованім додатку знимку нашої співачки п-и Софії Коренець, що виступала у Відні в „Біргертеатрі" під псевдонімом **Татяни Славянської**. „Штунде" дає від себе пояснення, що „Татяна Славянська — це **росіянка**, що промувалася у віденському університеті на д-ра фільософії і як оперетова співачка мала у Відні великий успіх". Дивно, що про цю саму співачку віденська преса писала свого часу як про **польку**, але ні одно ні друге не було досі спростоване.

— **За прикладом львівських вшехполяків** скликали й станиславівські монери тої партії віче проти навчання української мови в польських школах. З того приводу видали великі афіші з алярмуючим текстом, під яким фіґурують підписи кількадесятьох станиславівських головачів польського капіталізму, а між ними й деякі, що здані в значній мірі на українську клієнтелю. Не сумніваємося, що українське громадянство Станиславівщини стане оминати льокалі людців, заповітрених зоольоґічним шовінізмом і перестане набивати їх кишені українським грошем.

— **Львівська хроніка** сумна як судові засуди та крадіжі. Шість молодих сільських парубків з Белза дістало від 2 до 6 міс. вязниці за ріжні крадіжі у спілці із фаховим знавцем чужої власности Ґофриком, що має за собою 18 літ і 37 крадіжей; Ґофрик дістав півтора року. — Рік вязниці дістав шкурник Бакай, який на підпитку вбив у шинку свого старого ворога, спільника по професії, Кутного, що перший напав на нього. — Скажете: і це має бути хроніка „великого міста"?

— **Бандитизм.** На купців, що їхали із Станиславова напало кілька селян і ограбивши їх із 26 дол., утікли. — У Ходорові зловили бандита Степ. Барилюка, засудженого на 10 літ, що втік з бережанської вязниці. — У Нагачеві яворівського повіту сільський парубок Десдзін застукав до вікна односельчанина Плюти і приклавши йому револьвер до голови казав собі видати гроші. Вся його добича 28 зол. і 8 дол., за такі гроші дістане утримання у вязниці на довший час. — На вулиці в Стрию застрілив мельник Мек відомого бандита Кутика, який напав на нього вечером до спілки з іншим.

— **Темна історія.** У Варшаві арештували молоду акробатку цирку Клюдеського, підозрілу у шпіонажі в користь Німеччини; найшли при ній ріжні папери, яких акробати не вживають і липла головно до військових.

— **Телефон в СРСР.** Від 15-го жовтня будуть відчинені постійні телефонічні розмови для приватних осіб між громадянами польської держави і СРСР. Точніше це значить: розмови з Варшави з кількома більшими містами СРСР; якими покищо невідомо.

— **Сміливий Левін.** Левін, що в останній хвилині зважився на подорож з Чемберліном на літаку понад океан з Ню Йорку в Европу доказав не в останнє свою сміливість. Від двох місяців він не дивається розмовляти з ріжними европейськими достойниками на тему свого воздушного повороту в Ню-Йорк. Останні телеграми кажуть, що він добився авдієнції у папи. Чи прохав благословенства на дорогу чи склав якусь дипльоматичну заяву, невідомо.

— **Новий метал.** У найблищім часі вибудують у Варшаві фабрику нового металю, винайденого інжиніром Помяновським, що довгі роки працював у Франції та Бельгії. Цей новий метал має вигляд золота і надається до всяких виробів, до яких нині потрібне золото. Роблять його з відпадків міди та цини, пропускаючи їх через хемічні процеси.

— **Смерть визначного вченого.** Помер один із найбільших сучасних фізиків Сванте Арреніюс, перший швед, що одержав нагороду Нобля (в 1903 р.). Мав він 68 літ; був сином хлібороба-управителя у майні Війк біля Упсалі. В 25 р. життя став доцентом фізич. хемії в університеті в Штокгольмі. Його імя стало відомим у звязку з його теорією електролітичної дісоціяції, яка встановляла, що розпущені у воді квасп та соли не задержують того самого стану, в якому виступали як тверді тіла, але розпадаються на хемічні складники, т. зв. йони. Новою була його думка, що на цей розпад молекул впливає не електрична струя, але сама вода. Теорія молодого вченого була такою новиною, що славний фізик Оствальд діставши в руки працю Арреніюса забув про дві важні події цьогож дня: страшний біль зубів і про народини своєї доньки, зачитаний у новій теорії. Дальші праці Арреніюса були присвячені впливові світляних промінів і електричного розрядження. Сензацію зробило прикладення його теорії про промінювання до питань космольоґії. На його погляд мікроскопійно малі тільця можуть перемогти закон ґравітації під впливом натиску ріжних промінів, нпр. сонця. Ці його ідеї викладені в його творах про космічну фізику „Як родяться світи" і „Погляди на будівлю світа на протязі століть". Арреніюс не прийняв у 1905 р. пропозиції стати професором у Берліні і став головою фізичного інституту Нобля в Штокгольмі, одного з осередків европейської наукової праці.

— **Для шахістів.** Боротьба між Капаблянкою і Альохіним за мистецтво ведеться дуже завзято. Четверта партія скінчилась розіграною на 40 ході. Альохін, щоби спасти ситуацію думав над одним ходом 45 хвилин і вийшов дуже хитро із некорисного становища. Капаблянка довго не хотів признати розіграну. Покищо вислід „меча" Капаблянка 1, Альохін 1, 2 партії розіграні.

— **Смерть одної мови.** У добі, коли в Европі неодна прилушена мова відродилась, одна вмерла тихо та непримітно. Є це мова англійського острову Ман, цікавий ґалійський діялект. Ще в 1901 р. розмовляло нею 4657 мешканців цього острова; в 1921 р. було вже тільки 915 осіб, що її вживали, а нині 6 літ пізніше помер останній мешканець, що володів нею. Покищо ще дехто нею пише, але як орган живої виміни думок мова ця завмерла.

— **Скляні доми.** Мрія Жеромського із повісти „На провесні" здійснюється в Америці. Один ню-йорський архітект, Вілям Ор-Людлвон заявив, що скло може зовсім заступити камінь як будівельний матеріял. Скляні доми будуть більше гиґієнічні та приємніші. Є вже підприємці, що дадуть гроші на ці нові житла.

— **Літературний куток.** Німецька, а за нею чужинна преса присвячує статті Германові Судерманові, з нагоди його 70-ліття. Судерман один із тих авторів, які зазнали найбільших успіхів на сцені, не користуючись одночасно славою великого поета. Він незрівняний майстер драматичної техніки, і в цьому напрямку не має суперників у німецькій літературі, дорівнюючи найкращим драматурґам французьким. Його „Честь" є переломовою песою в сучасній нім. драматурґії; всі ті, що прийшли після неї зазнали переміншого успіху. Хто не тямить десятка заголовків: „Кінець Содоми", „Щастя в закутині", „Бій метеликів", „Морітурі", „Огні Іванової ночі", „Батьківщина", „Нехай живе життя", „Камінь на камені", „Захвітчана лодка", „Добра слава", „Вижче життя", „Три пера з раєру". У кожній із цих пес дієві особи живуть, акція поривае глядача, авдиторія стежить за конфліктами із запертим віддихом і виходить із театру очарована. Головний закид, який зробила критика Суддерманові це те, що він жертвує проблями та ідеї для

лептевого ефекту, що психольогічна аналіза людських пристрастей стоїть у нього на другім плині. А проте ніхто не в силі заперечити, що те, чого публика шукає в театрі — своєрідно-театральної дрожі, саме це вмів Судерман добувати із легкістю, яку йому заздрять його німецькі товариші до нині, до великого поета Гавптмана включно. І повісти Судермана мають теж ті самі прикмети. Його повість „Кума журба" належить до тих, що з молодечих літ лишають одно із найтривкіших ліричних споминів.

— **Світова всячина.** Америк. союзи текстильного промислу заявили, що на випадок митової боротьби франц.-американської, вони не будуть у силі покрити потреби внутрішнього ринку. — У Мадриді арештували 40 анархістів. — В Опорто і в інших центрах Португалії сильне підземельне тремтіння; жертви та втрати невеликі. — 4. жовтня відкрилась у Вашингтоні міжнародня конференція про проблеми радіотелеграфії.— Між Англією і Канадою відчинили нову радієву лінію. — В Італії є тепер 600.000 безробітних. — У Букарешті почався 29. вересня пресовий конгрес латинських країн. — Берлінська поліція заборонила приплачену комуністами контрманіфестацію в день свята 80-ліття Гінденбурга. — У Варшаві помістили некрольоги молодого поета Юрія Бравна, який буцімто вбився в горах біля Закопаного; Бравн і не вибирався в гори. — У Базелі, домі, де жив славний маляр Гольбайн молодший, прибили памяткову дошку. — У Томську (зах. Сибір) та околиці спека, якої не бачили від десяток літ: 25 ст. у тіни. — Нежданно помер брат Форда, Джон. — 1-го жовтня вийшли у Франції нові почтові марки: по 40 і 50 с. і 1 фр. 50, з яких дохід іде в амортизаційну касу.

Зі спорту.

Україна — Погонь І. Б. 2:3 (1:1)

Після змагань з Гасмонеєю Україна не поправилась ні дрібки, навпаки з Погонею грала ще гірше. Причина невдачі: дуже слаба гра помочі, в якій найгіршим грачем був Цимбала на середині і слаба гра лівої частини нападу, з якого найслабшим був Сич. Права частина нападу, не піддержувана помічю як слід, не могла бути грізною для противника, мимоходом згадуючи, не так дуже небезпечного. Першого голя добуває Україна з пробою через Кобаяра; другого з карного стріленого прецизно Терлецьким. Дуже богато роботи, через майже цілковиту відмову помочи, мала залога і воротар. Труш і Ґрещук збирали рясні оплески чисельно зібраної публики за свої бравурні подвиги. Коли грачі з Погоні побачили, що через Ґрещука не перейдуть, рішили його розбити. Ця комбінація переведена грубо через найкращого грача Погоні викликала безпосередно рішення судді виключаюче обох грачів з гри, щодо Ґрещука дуже несправедливе. Не стало Ґрещука, Погонь стрілила третього голя Україні. Суддя п. Зееман, в першій половині бездоганний, в другій попсувся картаючи грубу гру Погоні рішучо за лагідно, а виключенням Ґрещука настроїв нашу публику дуже ворожо до себе. Небогато бракувало, а видці ввійшли були б на грище реагувати наглядно на брутальність Погоні, у якої Україна була в гостях. На нашу думку Україна повинна була зійти з грища по виданенню Ґрещука.

Борислав.

Дня 11. IX. ц. р. відбулися відплатні мячеві змагання УСК. Ропник—Польмін (Дрогобич) з вислідом 6:1 (0:0) в користь Ропника. Попередні змагання, які відбулися 8. серпня закінчилися вислідом 3:2 в користь Польміну. Польмін — це польська робітнича дружина, яка є досить сильним противником.

Дня 18. IX. ц. р. відбулися змагання між польським клюбом „Стшелєц" (Борислав) і УСК. Ропником з вислідом 3:4 (3:3) в користь Ропника. Гра обох дружин дуже остра. Слід зазначити щораз сильніше заінтересування спортом у нашого тутешнього громадянства.

Всячина.

Невинний злочинець. У вязниці франц. міст. Мелен, що находиться в твердині, жде на присуд смерти міліонер Гастон Гійо, який має на своїй совісти життя кільканацяти жінок. Постать славного Ляндрі бліде поруч нього і Гійо обурений протестує ще з вязниці проти такого порівнання. Ляндрі — каже він голосно — був звичайний злочинець; я є іграшкою долі, яка дала мені силу магнетичного впливу на жінки, без моєї найменшої волі. Гійо показує сотки листів, які дістає у вязниці від жінок усіх суспільних клас і ріжних національностей. Гійо не вірить, щоби суд важився засудити його на гільотину, бо тоді тисячі жінок, що знає його, стане в його обороні. Жінку, яку він убив, убив у обороні власного життя, коли вона хотіла вирватись із його пут, яких він і не думав їй накидати. Репортер, що розмовляв з ним, каже, що з великим зусиллям боронився перед чарівним магнетичним впливом зору Гійо.

Сильний аргумент. Союз, що бореться в Америці з протиалькогольною лігою виступив у Вашінгтоні із заявою, яка без сумніву зробить чимале враження на американських громадян. А саме: коли т. зв. прогібіціоністи (що є за забороною продажі алькоголю) виграють кампанію в Америці, тоді вони перенесуть свою пропаганду на Европу. Коли це їм удасться, тоді 106 міліонів тон чи чогось там збіжа, яке Америка висилає досі в Европу на потреби горалень, лишаться в Америці. Іншими словами: тверезість Европи значить руїна американської торговлі. А тверезість Америки це перший ступінь до тверезости Европи. І коли американці справді вірять, що Европа мусить піти слідами їхньої „вищої" культури, хто зна, чи вони не налякаються тверезости і не протверезіють із своєї ненависти до алькоголю.

Відозви й комунікати

На допомогу зльокавтованим службовикам!

До всего українського громадянства

На терені Східної Галичини живе около 3000 зльокавтованих службовиків. Не менше число припадає на зльокавтованих службовиків бувшої російської імперії.

Всі спроби органiзації зльокавтованих службовиків були досі безуспішні, бо польський уряд не хотів приняти до відома статуту Т-ва Зльокавтованих Службовиків. Щойно рішенням з дня 4. 5. 1927 приняло воєвідство до відома статут Товариства „Взаїмна Допомога" непринятих до служби службовиків бувшої австрійської і російської держави й емеритів. Товариство, яке повстало у Львові, має право закладати секції-філії на цілій території українських земель.

Головна мета Товариства: нести моральну та матеріяльну допомогу зльокавтованим службовикам.

Тепер їх положення може поліпшитися, коли всі зльокавтовані службовики зрозуміють вагу та значіння власної організації і вступлять в члени свойого Товариства. Їм на поміч повинні поспішити всі їх товариші-службовики, що повнять державну службу, бо їх обовязком є піддержати організаційні змагання зльокавтованих службовиків — товаришів і вступити як спомагаючі члени і добродії до Товариства.

Й до Вас у першу чергу звертаються члени-основники Товариства з закликом допомоги. Дальше члени-основники звертаються з гарячим закликом до всього українського громадянства, до всіх українських економічних і культурних установ, поспішити з допомогою тим жертвам лихоліття, що сповнили свій тяжкий обовязок супроти українського народу і його визвольних змагань.

Зльокавтовані службовики є переконані, що їх заклик знайде також відгомін серед українських братів в Америці і що в цей спосіб спільними зусиллями всеї української суспільности будуть положені трівкі основи під нову організацію.

Організаційний почин зроблений. Вже створений трівкий осередок, довкруги котрого повинні гуртуватися всі зльокавтовані службовики, щоби власною силою і взаїмною допомогою виборюти собі кращу долю.

Черга за українським громадянством. Всі свідомі громадяни повинні вписуватися в члени Т-ва, вплачувати вкладки і складати жертви. Т-во приступає тепер до оснування кооперативи і просить рівночасно всіх свідомих товаришів і громадян декларувати уділи.

Всякі датки просимо слати на вкладкову книжочку ч. 8115 Центр. Коoп. Банку у Львові, Ринок 10, I.

Близших інформацій уділяє іменем членів основників

Дмитро Колісник,
Львів, вул. Городецька 95.

ОПОВІСТКИ.

Новий Український Театр під дир. П. Карабіневича:

Озерянм: 6. Х. Дні нашого життя.
Копичинці: 7. Х. Майська ніч.
8. Х. День і ніч.
16-? 485 9. Х. Запорожець за Дунаєм.

Загальні збори Т-ва „Взаїмна Допомога". Дня 16. жовтня ц. р. в год. 10. рано відбудуться в салі т-ва „Сокіл" у Львові, вул. Городецька 95, загальні збори Товариства „Взаїмна Допомога" непринятих до служби службовиків бувшої австрійської і російської держави й емеритів з таким порядком нарад: 1) Відкриття зборів і звіт членів-основників з дотеперішньої діяльности. 2) Пояснення статуту і приняття членів. 3) Вибір Центрального виділу товариства. 4) Вибір контрольної комісії. 5) Внески й запити. — За членів-основників: *Дмитро Колісник, Василь Головчак, Степан Деркач.*

Т-во „Українська Бесіда" у Львові вул. Рутовського 22 І. поверх, уладжує в суботу 8. жовтня ц. р. перші осінні вечерниці з танцями, на які має честь запросити своїх Вп. ПТ. членів враз з Родинами. Початок в годині 9·30 вечером. О численну участь просить Виділ. 655 1-2

Жертви на Українське краєве т-во охорони дітей і опіки над молоддю зложили на руки Вп. п. Говиковичевої: Вп. пп.: дир. М. Заячківський 20·50 зол., д-р Найман 22 зол., Н. Грегорович 5 зол., посол Васил'ів 15 зол., д-р Л. Петрушевич 5 зол., д-р Яр. Селезінка 5 зол., о. д-р Пеллях 5 зол., д-р А. Говикович 5·50 зол., д-р Я. Олесницький 5·50 зол., дир. К. Кисілевський 10 зол., Ілля Нагельберґ 2 зол., д-р В. Константинович 10 зол. Комітет батьків гімназії СС. Василіянок як решту оставшого фонду з 1926 року, за що щиру подяку складає Виділ.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ПРИЙМУ інтелігентну дівчину, найрадше сироту, до помочі в домашнім газдівстві. Зголошення до Адміністрації під „лікарка". 6'8 3-3

УКІНЧЕНА семинаристка, пошукує лекції до VI кл. народних шкіл. Ласкаві зголошення просить слати: Пастушенко Мозолівка п. Підгайці. 647 2-2

ЗОРГАНІЗУЮ добрий хор на провінції. За успіх ручу. „Діріґент" Адміністрація. 650

ВПРАВНИЙ інструктор глядає лекції. Крут шкіл обовязкий. Листи слати О. Гарбович Зборів. 657

ПОШУКУЄ відповідного заняття мужчина літ 40 з 4 кл. гімн. бувший австр. підофіцер з фаху рільник, в українській установі або в приватнім підприємстві. Може дати позичку около 1000 долярів на умовлений процент, тільки за відповідною порукою або гіпотечним забезпеченням. Відомість слати до адміністрації „Діла" для О. М.

КУРСИ торговельні Й. Гіршпрунґа Личаківська 34, відкриває новий тип курсів, що обіймають науку кореспонденції, стенографії і писання на машинах. Вписи щоденно від 2—6. 658 1-1

КУРСИ торговельні Й. Гіршпрунґа Личаківська 34 приймає нові вписи на новий 5-ти місячний торговельний курс. Окремий курс для абітурієнтів. Писання на машинах. Стенографія. 659 1-1

БІЖУТЕРІЮ, ЗОЛОТІ І СРІБНІ ВИРОБИ продає за готівку і на рати від десятків літ в цілім краю звісна фірма **Іван Зельтенрайх**, Львів, Марійська пл. 5. Купую бриляити, золото, срібло, плачу найвисші ціни. 3а) 25-?

ФОРТЕПЯН короткий, хрижовий дуже добрий продам, Глибока 14 І. сх. Благодір виключно від 1 до 3. 640 2-2

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Д-р М. ВАХНЯНИН

повернув з Карльсбаду

приймає вул. Словацкого ч. 14

656 від 4—6 попол. 1—2

Специяліст недуг легінів, серця і жолудка

д-р Фелікс Ган

ЛЬВІВ, ГОРОДЕЦЬКА 46.

646 **Пересвітлення Рентґеном** 2—24

Лікарсько-дентистичне Заведення

д-ра Симона Раппапорта Якова Насса

ЛЬВІВ, вул. Сикстуська 17/II.

Скріплювання хитаючихся зубів, пльомбування й виймання зубів без болю. Штучні зуби в кавчуку і золоті на американську систему. Пацієнтів з провінції полагоджується в найкоротшому часі. П. Т. урядовцям і студентам значна знижка.

587 Полекші в сплатах. 5—5

ДЕНТИСТ

Б. ЛЬОКЕР в СТАНИСЛАВОВІ

вул. Собіського 14.

Специяльність: білі корони, штучні зуби без піднебіння, містки без корон і біління зубів. — Приступні ціни — догідні услівя.

494 10—?

ФУТРА переробляє, модно і зі смаком, також виконує нові креації по приступних цінах, першорядна, солідна кушнірська робітня

Францішок Ільницький 1/8 652

Львів, Леґіонів 3 — Шайнохи 2 вподвірю.

ЗАКЛИК!

Комітет задля вшановання памяти о. Володимира Кальби в Соколівці.

До всіх Українських Установ і свідомих Громадян, кому дорога память заслуженого народнього діяча о. В. Кальби, щоб причинилися хочби невеликими датками до здвигнення памятника на його могилі! Даймо доказ, що шануємо заслуженого народнього діяча! Рівночасно проситься українських громадян, які мали би біографічні дані про життя бл. п. о. Вол. Кальби, та датки треба слати найпізніше до дня 20. жовтня 1927 на руки Івана Видрівського голови Комітету в Соколівці біля Ожидова, тому, що відслонення памятника відбудеться дня 4. падолиста 1927, це є у 15 літню річницю його смерти.

Комітет:
Іван Видрівський голова. *Вол. Суправівський* секретар. 1-5

Передплачуйте богато ілюстрований популярно-науковий і літературний журнал під назвою:

„ЖИТТЯ і ЗНАННЯ"

ВИДАЄ ТОВАРИСТВО „ПРОСВІТА".

Уже вийшло перше число. Зміст першого числа: Від Редакції. Життя і знання (23 образків). — О. Бочковський: Національне пробудження кольорових рас та Европа. — І. Крипякевич: Початки культури на Україні (9 образків). — І. Боик: Свято української пісні і М. Максимович (з портретом). — І. Раковський: Сонячні машини (8 образків). — В. Дорошенко: Василь Пачовський (з портретом). — В. Пачовський: Бурчак (Роман з деревоpитами П. Холодного).

ПЕРЕДПЛАТА: на рік 18 зол., на 6 місяців 9 зол., на 3 місяці 5 зол. Поодиноке число 1·80 зол. — Оказові числа за надісланням 2 золотих.

Адреса адміністрації: Львів, Ринок 10/II. Т-во „Просвіта". 652

Д-р ПРАВ, рутинований конціпієнт з 3 і пів річною практикою, пошукує місця у адвоката. Ласкаві зголошення приймає о. Іван Королик — Камінка Струм. 634 2-2

ПАРОХІЯ Пилипче (станиславівська епархія) до заміни. Церква, мешкання, будівлі в порядку. Перед війною 2000 К. доходу з винограду в городі. Парохіяльний уряд Пилипче п. Мельниця. 641

ВУГІЛЬ

горішньо-шлеський, найліпший (Giesche)

БУКОВЕ ДЕРЕВО

сухе, на четверо рубане

продає з доставою перед дім за готівку і на догідні сплати

„ТИТАН"

Телефон 6—36.

Бюро: Львів, вул. Валова ч. 23.
Склади: Дворець Львів-Личаків.

Переводить вагонові посилки на провінцію во ост з копальні.

Значна часть доходу призначена на „Рідну Школу".

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло" Львів, Ринок ч. 10.